

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA SEJNY
z dnia**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy ^{art 176} z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446) oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332), Rada Miasta Sejny uchwala, co następuje: ^{16 575}

- § 1. Uchwala się, Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sejny
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta Sejny

Romuald Jakubowski

~~RADCA PRAWNY~~
~~Maria Kałęka~~
~~61/S/264~~

1.06.16.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2016 – 2018

WSTĘP

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane są do wspierania rodziny i do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być podejmowana możliwie jak najwcześniej przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo - wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

W celu realizacji tego zadania wsparcia tworzy się Program Wsparcia Rodziny w Sejnach na lata 2016 – 2018, a celem jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

PODSTAWY PRAWNE:

- a) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz.332),
- b) ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r (j.t. Dz.U z 2015r poz. 163z poz. zm),
- c) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r, poz.1390z późn. zm.),
- d) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 1390 z późn. zm.),
- e) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz.124 z późn. zm.),

DIAGNOZA SPOŁECZNA

Sejny miasto powiatowe w północno – wschodniej części województwa podlaskiego, w powiecie sejneńskim. Położone na Pojezierzu Wschodnio Suwalskim nad rzeką Marychą (lewy dopływ Czarnej Hańczy). Miasto liczy 5640 mieszkańców (stan na 31.12.2015r.). Miasto zajmuje obszar 4,49 km² stanowiąc 0,52% powierzchni powiatu.

Tabela nr 1. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Liczba rodzin	276	256	257
Liczba osób w rodzinach	657	602	586

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Sejny

Tabela nr 2. Powody udzielania pomocy

Wyszczególnienie	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
ubóstwo	189	175	174
bezrobocie	215	201	204
niepełnosprawność	37	26	33
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	14	14	18
potrzeba ochrony macierzyństwa	20	21	22

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Sejny.

Tabela nr 3. Pomoc udzielana rodzinom z dziećmi.

Wyszczególnienie	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Ogółem	84	74	69
O liczbie dzieci 1	29	21	27
O liczbie dzieci 2	33	35	27
O liczbie dzieci 3	11	9	7
O liczbie dzieci 4 i więcej	11	9	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Sejny.

Tabela 4. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2013 - 2015

Wyszczególnienie	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Liczba dzieci w pieczy zastępczej	9	12	8
Liczba rodzin	5	7	6
Opłaty ponoszone za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	10.110,72 zł.	25.973,39 zł	53 722,82 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Sejny.

Rodzina może otrzymać pomoc poprzez działania instytucji i podmiotów, które działają na rzecz dziecka i rodziny. Wspieranie rodziny przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach prowadzone jest w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowywaniu dziecka. Do grudnia 2015r Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach objął szeroko rozumianym wsparciem 257 rodzin, w tym niepełnych 12, wielodzietnych 16. Rodziny te dotknięte są ubóstwem, które generuje występowanie patologii społecznej.

U wielu rodzin objętych pracą socjalną występują problemy w opiece nad dziećmi: zaniedbywanie nauki, nie realizowanie obowiązku szkolnego, zagrożenie demoralizacją, niska samoocena, złe warunki socjalno – bytowe, uzależnienie od alkoholu rodziców.

Podejmowane działania są ukierunkowane na profilaktykę i wspieranie środowiska rodzinnego przed wystąpieniem sytuacji kryzysowej, w konsekwencji której dziecko musi opuścić własną rodzinę. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza bowiem rozwiązania problemu rodziny. Takie rozwiązanie należy traktować, jako przejściową formę zabezpieczenia dziecka. Mając na uwadze więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem, konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej, dających szansę na jego powrót do domu.

Tabela 5. Rodzaje i liczba świadczeń rodzinnych

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń W 2014r.	Liczba świadczeń W 2015r.
1.	Zasiłki rodzinne	3574	3259
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	1534	1422
2.1	urodzenia dziecka	20	17
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	23	45
2.3	samotnego wychowywania dziecka	345	324
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	166	121
2.4.1	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	44	31
2.4.2	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	122	90
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	236	223
2.6	podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania:	192	204
2.6.1	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	40	52
2.6.2	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	152	152
2.7	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	552	488
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w.1 + w.2)	5108	4681
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	1478	1285
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	101	106
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	8	45
7.	Świadczenia opiekuńcze (w.4 + w. 5 + w.6)	1587	1436
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	42	35

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Sejny.

Dodatkową formę pomocy dla rodzin stanowi "Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny", upoważniająca każdego członka rodziny wielodzietnej do szeregu zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu ofert handlowych, kulturalnych i rekreacyjnych.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program Wsparcia Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej, dalej zwany Programem, jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2016 – 2018. Jego kluczowym celem jest

Szanse	Zagrożenia
➤ Możliwość skorzystania z oferty pomocy instytucji działających na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi ➤ Skoordynowane działania instytucji, organizacji i związków wyznaniowych działających na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi ➤ Duża wrażliwość społeczna w zakresie pomocy rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi ➤ Funkcjonowanie świetlicy środowiskowej ➤ Rozwój klubów sportowych ➤ Zwiększenie świadomości rodziców o własnych deficytach	➤ Przekazywanie złych wzorców w rodzinach dysfunkcyjnych ➤ Brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne ➤ Niska świadomość konsekwencji wynikających ze złego wychowywania swoich dzieci ➤ Brak chęci rodziców do zmiany samych siebie

Cel główny: Skuteczne wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Cele szczegółowe:

- pomoc rodzinom zagrożonych pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez wprowadzenie asystenta rodziny
- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji
- profilaktyczne działania na rzecz rodzin oraz propagowanie wartości rodziny
- organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży
- powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej

PROBLEMY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE

L.P	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATORZY	HARMONOGRAM
1.	Zapewnienie podstawowych potrzeb materialno-bytowych	- liczba przyznanych świadczeń	MOPS	2016-2018

2.	Zapewnienie asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	-liczba rodzin objętych wsparciem -liczba asystentów rodziny	MOPS	2016-2018
3.	Prowadzenie oraz rozszerzenie oferty punktu konsultacyjnego przy MKRPA w Sejnach	- liczba porad - liczba osób	Miasto Sejny, MOPS,	2016-2018
4.	Prowadzenie i rozwinięcie oferty świetlicy środowiskowej z elementami socjoterapii dla dzieci i młodzieży w miarę rozeznanych potrzeb	- liczba uczestników	MKRPA	2016-2018
5.	Współfinansowanie organizacji obozów, kolonii letnich i wycieczek zawierających programy profilaktyki.	-liczba osób, które otrzymały dofinansowanie do obozów, kolonii, itp. -liczba organizatorów, którzy otrzymali dofinansowanie	Miasto Sejny, MKRPA Caritas	2016-2018
6.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	MOPS	2016-2018
7.	Utworzenie i prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla młodzieży uzależnionej, współuzależnionej oraz ofiar przemocy .	- liczba konsultacji	Miasto Sejny, MKRPA	2016-2018

8.	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce, przyznawanie stypendiów socjalnych, wdrażanie programów w w/w zakresie	- liczba zajęć wyrównawczych	Miasto Sejny MOPS, Placówki oświatowe	2016-2018
11.	Wspieranie rodzin w środowisku lokalnym oraz udzielanie im pomocy w przezwyciężeniu problemów opiekuńczo-wychowawczych z dziećmi.	-liczba przyznanych świadczeń	MOPS ,Placówki oświatowe, PCPR	2016-2018
12.	Promowanie Karty Dużej Rodziny	- liczba wydanych Kart Dużej Rodziny	Miasto Sejny, MOPS	2016-2018
13.	Powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej -Praca edukacyjno - terapeutyczna z rodzicami, którym czasowo ograniczono władzę rodzicielską poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. -Udzielanie pomocy rodzinie w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych. -Udzielenie pomocy w poszukiwaniu odpowiedniej pracy	-liczba dzieci które wróciły do rodziny naturalnej	MOPS	2016-2018

ZRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Środki na realizację Programu mogą pochodzić z:

1. budżetu gminy,
2. budżetu państwa,

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja Programu będzie przebiegała poprzez zbieranie, analizę i interpretację danych.

Wskaźnikami osiągnięcia celu pierwszego będzie:

- analiza porównawcza liczby wydanych w danym roku orzeczeń sądowych o umieszczeniu dzieci w instytucjonalnej oraz rodzinnej pieczy zastępczej oraz innych placówkach opieki całkowitej,
- analiza porównawcza liczby dzieci umieszczonych w zastępczych formach opieki,
- ilość placówek wsparcia dziennego oraz liczba dzieci objęta ich wsparciem.

Wskaźnikami osiągnięcia celu drugiego będzie:

- analiza porównawcza liczby dzieci opuszczających w danym roku różne formy pieczy zastępczej,
- analiza porównawcza liczby rodzin naturalnych, do których powróciły dzieci z różnych form pieczy zastępczej.

Uzyskane tą drogą informacje pozwolą na ocenienie wartości Programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju Programu. Ewaluacja ma znaczenie dla podmiotów realizujących Program. Podmioty realizujące sprawdzają w ten sposób efektywność i skuteczność przyjętych założeń.

Program ten jest dokumentem otwartym i może podlegać okresowej weryfikacji i modyfikacji.

SPOSÓB KONTROLI REALIZACJI PROGRAMU

- W terminie do dnia 31 marca każdego roku Burmistrz składa Radzie Miasta roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
- Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.